

Чорновіл В'ячеслав Максимович

Екс-глава Народного Руху України

Дата народження: 24.12.1937

Загинув: 25.03.1999

Місце народження, освіта. Народився в селі Єрки Звенигородського району (нині Катеринопільський) Черкаської області в родині шкільних вчителів. У 1960 році з відзнакою закінчив факультет журналістики Київського національного університету ім.Т.Шевченка. Через політичні переконання не був допущений до аспірантури Київського педінституту.

Дисидентство. Уже в університеті мав проблеми через своїх поглядів. У студентські роки багато писав до газет. Дипломну роботу В.Чорновіл присвятив публіцистиці Бориса Грінченка, довгий час перебувала під заборону.

1960-1963 рр. - редактор, а пізніше старший редактор передач для молоді на Львівській студії телебачення. В цей же час почав виступати як літературний критик.

1963-1964 рр. - працював на будівництві Київської ГЕС.

В.Чорновіл став одним із засновників в Україні національно-визвольного руху шістдесятників. Брав активну участь в діяльності Київського клубу творчої молоді.

Восени 1965 го піддався допитам і обшуків за виступ на прем'єрі фільму "Тіні забутих предків". Тоді ж за участь у правозахисному русі звільнений з газети "Молода гвардія". Влаштувався літпрацівник в видання "Друг читача".

За відмову дати свідчення у справі братів Горинів В.Чорновіл був засуджений на три місяці примусових робіт.

У 1967 р за документальне зібрання "Лихо з розуму" ("Портрети двадцяти" злочинців "), в якому В.Чорновіл опублікував матеріали про арештованих у 1965-му дисидентів, був засуджений на три роки таборів суворого режиму.

У 1970 р перебивався, підробляючи спостерігачем на метеостанції, землекопів в археологічній експедиції. У тому ж році почав випускати підпільний журнал "Український вісник".

Під час загальноукраїнської "зачистки" 1972 го був заарештований і відправлений до таборів. Там повів боротьбу за статус політв'язня. Більше половини терміну провів у штрафних ізоляторах і приміщеннях камерного типу. У 1978-му був відправлений етапом на заслання в Якутію, де написав брошуру про боротьбу політв'язнів в таборах "Тільки один рік". В.Чорновіл був прийнятий в міжнародний Пен-клуб - об'єднання професійних письменників. Став членом Української Гельсінкської Групи, за участь в якій, а також за опозиційні виступи був знову

заарештований у 1980-му. 120 днів голодував, а на суді звинуватив КДБ і міліцію у фальсифікації звинувачень і закликав суд не брати участі в змові. Вирок - п'ять років позбавлення волі. Однак в 1983 р за протестом прокурора Якутії був звільнений без права в'їзду в Україну.

У 1985 р повернувся в Україну і повів активну політичну діяльність. Влітку 1987 році він відновив видання "Українського вісника".

Політична діяльність. У 1988 р В.Чорновіл ініціював створення Українського Гельсінського союзу, який спочатку задумував як політичну партію. Цей союз став першою в Україні відкритою опозиційною КПРС організацією партійного типу.

У 1989 р стояв біля витоків створення Народного Руху України. У 1992-му став співголовою, а потім і головою НРУ. Наступного року Рух був реорганізований в політичну партію.

У 1990 році обраний до Львівської обласної ради та Верховної Ради України. Був одним з лідерів радикального крила демократичної частини ВР.

1990-1992 рр. - голова Львівської облради та облвиконкому. У 1991-му балотувався на пост Президента України і за підсумками голосування набрав 23,27% голосів (друге місце).

З 1991 р був гетьманом українського козацтва.

З 1992 р перебував на постійній роботі в парламенті, ставав депутатом III і IV скликань, очолював фракцію НРУ.

З 1995-го - член української делегації в Парламентській Асамблеї Ради Європи.

Крім того, в 1995-1998 рр. був шеф-редактором суспільно-політичної газети "Час".

Трагічний фінал. В.Чорновіл загинув в автокатастрофі на шосе під Борисполем. Його син - Тарас Чорновіл (депутат Верховної Ради) - після затримання заарештованого за звинуваченням в причетності до вбивства опозиційного журналіста Георгія Гонгадзе экс-начальника Департаменту зовнішнього спостереження МВС Олексія Пукача заявив, що той стежив за В.Чорноволом в день його загибелі, і зажадав допитати заарештованого. Соратники і рідні В.Чорновола до сих пір вважають його смерть політичним вбивством. Справа про загибель лідера НРУ було закрито в червні 1999 року. Розслідування тричі відновлювалося, проте версію про нещасний випадок спростувати так і не вдалося.

Регалії і нагороди. Герой України (посмертно). Нагороджений Орденом Ярослава Мудрого V ступеня. Лауреат Державної премії України ім.Т.Шевченка в галузі журналістики та публіцистики, Міжнародної журналістської премії ім.Н.Томаліна.

Сімейні узи. В.Чорновіл був одружений на українській поетесі Атене Пашко. Сини лідера НРУ Тарас і Андрій так само пішли в політику.

<http://file.liga.net/person/373-vyacheslav-chornovil.html>